

РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ-ХІМІКІВ У ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Михайло Яцишин, доцент кафедри фізичної та колоїдної хімії,

Ольга Жак, доцентка кафедри аналітичної хімії,

Роман Мартяк, доцент кафедри органічної хімії

Львівський національний університет імені Івана Франка

Хімія, як одна з найважливіших природничих наук, займається створенням необхідних для забезпечення існування людства речовин, матеріалів, продуктів. Професійність хіміка формується за результатами вивчення теоретичних курсів нормативних навчальних дисциплін та дисциплін вільного вибору студента. Основою формування знань, вмій та навичок, без сумніву є основні нормативні курси: “Неорганічна хімія”, “Аналітична хімія”, “Органічна хімія”, “Фізична хімія” та “Колоїдна хімія”. Засвоєння теоретичного матеріалу є важливою, проте недостатньою умовою для формування спеціаліста-хіміка (дослідника, вчителя, інженера, лаборанта). Важливим аспектом фахової підготовки є практична підготовка, що здійснюється під час виконання лабораторних та практичних робіт, які покликані формувати певні професійні навички, компетентності та програмні результати. Вагомим доповненням, покликаним сформувати у студентів цілісне розуміння та знання функціонування хімічних виробництв, виробничих чи наукових лабораторій є виробнича практика (ВП).

Виробнича практика (раніше навчально-ознайомча) є нормативною складовою циклу професійної та практичної підготовки фахівців ОКР “бакалавр”. Її проходять студенти третього курсу в зимовий період, упродовж двох тижнів (3 кредити ECTS). Завданням ВП є ознайомлення з виробництвами, установами, науково-дослідними та хімічними лабораторіями різного спрямування, хімічними процесами, технологічними регламентами, завданнями та обов’язками персоналу лабораторій, призначеннями хімічних та фізико-хімічних методів аналізу, утилізацією шкідливих викидів та очищення стічних вод, основними методами хімічних аналізів та вимірювань, методиками контролю якості сировини та готової продукції, а також заходами забезпечення охорони навколишнього середовища.

Основними місцями проходження ВП є підприємства та наукові установи, зокрема АТ “Галичфарм”, Фізико-механічний інститут ім. Г. В. Карпенка НАН України, Державний науково-дослідний контрольний інститут ветеринарних препаратів та кормових добавок, Відділення фізико-хімії горючих копалин Інституту фізико-органічної хімії та вуглехімії ім. Л. М. Литвиненка НАН України, ПрАТ “Концерн Хлібпром”, ПрАТ “Компанія Ензим”, ТзОВ “Снежка-Україна”, ПАТ “Львівська кондитерська фабрика Світоч”, ТОВ “НВП “Єнаміт”, ТОВ “Лінкс Лабораторії”, Львівський НДЕКЦ МВС України та ін. Проходження ВП передусе вибору дисципліни спеціалізації основною кількістю студентів хімічного факультету і це сприяє, надіємось, обдуманому вибору кафедри спеціалізації та майбутнього наукового дослідження за темою магістерської (кваліфікаційної) роботи.

Прилюдні захисти звітів показують значну зацікавленість студентів в проходження практики. Але два тижні, відведені на проходження ВП – очевидно недостатньо для ефективного та результативного ознайомлення з роботою підприємства чи установи.